

დაზღვევის საბროკერო კომპანიების განვითარების ეტაპები და  
პერსპექტივები საქართველოში

ნატალია დავითაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,  
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე ბიზნესის ადმინისტრირების  
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

მენეჯმენტი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: საბა ჯაჯანიძე, აკადემიური ხარისხი.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2023

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნატალია დავითაშვილი.

09/01/2023

## აბსტრაქტი

განვითარებული ქვეყნების სადაზღვევო ინდუსტრიის მრავალწლიანი გამოცდილების მიხედვით, სადაზღვევო საბროკერო ინდუსტრია, ყოველთვის მიჰყვება სადაზღვევო ბიზნესის განვითარებას თანდათანობით. ის მნიშვნელოვან როლს ასრულებს სადაზღვევო ბაზარზე. თუმცა, საქართველოს შიდა სადაზღვევო საბროკერო ინდუსტრია მხოლოდ განვითარების საწყის ეტაპზეა და მას დიდი მანძილი აშორებს საერთაშორისო ბროკერებთან.

იმავდროულად, ამ ინდუსტრიას პრობლემები აქვს შიდა ფაქტორებზე, განვითარებად გარემოსა და ბიზნეს სტრატეგიაზე. თავად სადაზღვევო საბროკერო ინდუსტრიას ასევე აქვს რამდენიმე მინუსი, მაგალითად, მასშტაბები ჯერ კიდევ მცირეა, ეკონომიკური სარგებელი არც თუ ისე იდეალური, სპეციალიზაციის ხარისხი არ არის მაღალი, გამოცდილება და სანდოობა აკლია, საკვანძო ბიზნეს ჯგუფი არასტაბილური და ა. შ. გარდა საზოგადოების მიერ დაუშვებელი სადაზღვევო საბროკერო კომპანიის ფუნქციაში აღიარებისა. საქართველოს სადაზღვევო ინდუსტრიის განვითარების დასაჩქარებლად, არა მხოლოდ უნდა მივმართოთ და მივიღოთ სარგებლობა საზღვარგარეთის სადაზღვევო ბროკერების ინდუსტრიის განვითარების გამოცდილებაზე, არამედ გავარკვიოთ ღირსეული განვითარების სტრატეგია და პერსპექტივები, მივიღოთ პრაქტიკული და შესაძლებელი ზომები საქართველოს შიდა სადაზღვევო საბროკერო ინდუსტრიის გასაძლიერებლად. კვლევის მიზანია სადაზღვევო ბროკერების საქმიანობის ორგანიზების თეორიული მიდგომების განზოგადება, რომელიც ეფუძნება სადაზღვევო ბროკერების საქმიანობის საფუძვლების შედარებას სხვადასხვა ქვეყანაში და სადაზღვევო შუამავლობის ანალიზს ევროკავშირის დირექტივების კონტექსტში. ძირითადი პრობლემებისა და სადაზღვევო ბროკერების განვითარების პერსპექტივების ჩამოყალიბება.

თეორიულ საფუძველს წარმოადგენდა ქართველი და უცხოელი მეცნიერებისა და სპეციალისტების ნაშრომები, რომლებიც ეძღვნება საქართველოს სადაზღვევო ბაზარის ანალიზს, ინტეგრაციის გავლენას ეროვნულ სადაზღვევო ბაზრებზე, სადაზღვევო ბაზრების განვითარების ინდიკატორების ანალიზს, სადაზღვევო ინდუსტრიის განვითარების პოტენციალის შეფასებას და ა. შ. კვლევის დროს

გამოყენებული იქნა დაზღვევის საბროკერო კომპანიების გამოკითხვის მეთოდი და მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევა ღია და დახურული კითხვების კომბინაციით შემდგარი კითხვარის საშუალებით, როგორც ინფორმაციის შეგროვების მეთოდი.

კვლევამ აჩვენა, რომ სადაზღვევო ბროკერისთვის მთავარი პრიორიტეტია არა საკომისიოს ოდენობა, არამედ კლიენტისთვის ობიექტურად საუკეთესო სადაზღვევო ვარიანტის არჩევა. თუმცა, ყველა წინაპირობის რეალისტურად შეფასებისას, შეგვიძლია დარწმუნებით ვთქვათ, რომ ბროკერების მომავალი როლი ქართულ ბაზარზე დამოკიდებულია მათ საქმიანობასა და ეფექტურობაზე.

## Abstract

According to many years of experience in the insurance industry of developed countries, the insurance brokerage industry always follows the development of the insurance business gradually. It plays an important role in the insurance market. However, Georgia's domestic insurance brokerage industry is only at the initial stage of development and is far from international brokerage.

Meanwhile, this industry has problems due to internal factors, evolving environment and business strategy. The insurance brokerage industry itself also has some disadvantages, for example, the scale is still small, the economic benefits are not very ideal, the degree of specialization is not high, the experience and credibility are lacking, the key business group is unstable, etc. In addition to being recognized by the public as an inadmissible insurance brokerage company. In order to accelerate the development of the insurance industry of Georgia, we should not only apply and benefit from the experience of the development of the insurance broker industry abroad, but also find out the worthy development strategy and prospects, take practical and feasible measures to strengthen the domestic insurance brokerage industry of Georgia. The aim of the study is to generalize the theoretical approaches to the organization of insurance brokers' activities, which is based on the comparison of the foundations of insurance brokers' activities in different countries and the analysis of insurance mediation in the context of EU directives. Establishing the main problems and prospects for the development of insurance brokers.

The theoretical basis was represented by the works of Georgian and foreign scientists and specialists dedicated to the analysis of the Georgian insurance market, the impact of integration on the national insurance markets, the analysis of the indicators of the development of insurance markets, the assessment of the development potential of the insurance industry, etc. During the research, a survey method of insurance brokerage companies and a customer satisfaction survey using a questionnaire consisting of a combination of open and closed questions were used as a method of information collection.

Research has shown that the main priority for an insurance broker is not the amount of commission, but choosing the best insurance option for the client. However, realistically assessing all the prerequisites, we can confidently say that the future role of brokers in the Georgian market depends on their activity and efficiency.